

РОЗДІЛ III

Регіональні студії

УДК 327.5(394:569.4)

Ольга Беспалікова,

студентка 4 курсу освітньої програми «Міжнародні відносини»,
факультет міжнародних відносин,

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,

Луцьк, Україна

olga60495@gmail.com

ПАЛЕСТИНСЬКА ПРОБЛЕМА ЯК ОДИН ІЗ НАЙВІДОМШИХ ТА НАЙГОСТРІШИХ МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ

У сучасних міжнародних відносинах одним із найгостріших і найтриваліших конфліктів є Палестинська проблема, витоки якої вбачаємо глибоко в історії. Отже, після посилення сіоністського руху в першій половині ХХ ст. почалась активна імміграція євреїв, що викликало невдоволення в арабів. Декларація Бальфура, яка фактично проголосила підтримку Англії, створення єврейського національного осередку в Палестині ще більше загострили мусульман і підштовхнули їх до військових дій. Результатом такої політики були криваві бунти 1920-х рр., події 1930-х.

Після проголошення незалежності Ізраїлю (14 травня 1948 р.) конфронтація отримала нові, більш політизовані ознаки. Незважаючи на численні мирні угоди, укладені за участю впливових міжнародних суб'єктів, до кінця ХХ ст. палестинське питання залишалось невирішеним. Отже, на початку ХХІ ст. палестинсько-ізраїльська опозиція, що має давнє історичне походження, і досі залишається ефективною.

Незважаючи на територіальну обмеженість ведення дій, палестинське питання привертає увагу всієї світової спільноти, зокрема, тим, що має також глибоке етнічно-релігійне коріння. Ураховуючи гостроту етнічних і релігійних протистоянь у сучасному світі, їх наслідки не лише для ворогуючих сторін, а й для інших міжнародних акторів, вивчення питання формування та розвитку Палестинської проблеми є надзвичайно актуальним.

У статті описано процеси та події, які зумовили формування Палестинської проблеми, цілі учасників конфлікту, основні події. Здійснено комплексний аналіз процесу формування й розвитку палестинської проблеми в середині – другій половині ХХ ст. Визначено суть міжнародних відносин і міжнародних конфліктів у трактуванні сучасною наукою.

Ключові слова: Палестинська проблема, конфлікт, Ізраїль, Палестина, євреї, араби, мусульмани.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Палестинська проблема має глибоке історичне коріння, однак у середині ХХ ст. це питання перейшло на новий, небезпечний

рівень. Так, після посилення сіоністського руху – національного руху за відродження єврейської нації та її повернення до Ерец-Ізраїлю (Палестина), міністр закордонних справ Великобританії, країни, яка володіла мандатом на управління Палестиною, оголосив британську підтримку проекту єврейського осередку (Декларація Бальфура). Ця заява викликала невдоволення арабського населення Палестини. Намагаючись уникнути ескалації напруження, британці провели декілька зустрічей між Хаїмом Вейцманом і королем Фейсалом – очільниками та ідейними керівниками євреїв й арабів відповідно. Спроби, утім, виявилися марними і з 1919 р. у Палестині розпочалася низка єврейсько-арабських сутичок та заворушень [3]. Перші відбулися 12 грудня в Північній Галелії. На фоні цього лідер правого сіонізму В. Жаботинський почав організовувати загони самозахисту. У 1920 р. відбулася чергова низка заворушень, яка негативно відзначилася на арабсько-єврейських відносинах. Тоді, із 4-го по 7 квітня, у результаті безладів загинуло 12 осіб, 216 – поранено [2].

Мета дослідження – провести комплексний аналіз головних подій палестинсько-ізраїльського протистояння у ХХІ ст.

Теоретичні та методичні основи дослідження ґрунтуються на роботах таких вітчизняних і зарубіжних учених, як П. Циганков, М. Бард, А. Бадак, А. Шапіра, А. Карен й ін. Використано методи контент-аналізу, описовий, порівняльний, системний та історико-хронологічний.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Кривавим моментом у процесі розвитку Палестинської проблеми стали погроми в Яффі 1–7 травня 1921 р. У ніч на 1 травня Єврейська комуністична партія оголосила про намір проведення маршу з Яффи до Тель-Авіву на честь травневих свят. Незважаючи на попередження та заборону голови поліції Яффи Туфіка Бей-аль-Саїда, уранці партія організувала парад. Одночасно розпочався й дозволений владою марш соціалістичного руху Ахдут ха-Авода. Після зіткнення двох процесій сталася бійка, галас від якої розповсюдився на все місто. Почувши крики, арабське населення Яффи вирішило, що їхні співвітчизники були атаковані, та пішли в наступ на євреїв. Араби вривалися до єврейських будинків, убивали мешканців та грабували приміщення. Далі разом із поліцією вони увірвалися до іммігрантського гуртожитку, де продовжили вбивства. Під час заворушень поряд з іншими вбито єврейського письменника Йозифа Хаїм Бреннера [5].

У результаті бунтів загинуло 47 євреїв і 48 арабів. Загальна кількість постраждалих – близько 200 осіб. При цьому арабське населення висунуло вимогу – повне припинення єврейської імміграції. Для заспокоєння арабів і загального прояснення ситуації 3 червня 1922 р. міністр колоній Великобританії Вінстон Черчилль виступив із меморандумом, що мав назву «Біла книга Черчилля». Книга підтвердила британську підтримку євреїв, однак одночасно

заспокоїла арабів, обмеживши в'їзд іудеїв до Палестини відповідно до «економічної ємності країни» [1].

Меморандум мав позитивний ефект, і ситуація дещо стабілізувалась, однак у серпні 1929 р. відбувся конфлікт навколо Стіни Плачу, який став новою віхою розвитку Палестинської проблеми. У результаті погромів убито 133 євреї та 116 арабів. Для розслідування подій погрому створено дві незалежні слідчі комісії – комісію Уолтера Шоу та Хоупа-Сімпсона. Обидві вони рекомендували накласти заборону на подальше придбання євреями землі й накласти квоту на їх в'їзд до держави [8].

У 1930 р. на основі висновків комісії запропоновано «Білу книгу Пасфільда». У ній міністр із прав колоній Великобританії У. Пасфільд передивлялася політику британського мандата, указуючи на слабкі місця провідних принципів Декларації Бальфура. Документ підтриманий консервативними колами британської влади, однак через критику лібералів і єврейських керівників Ерець-Ізраїлю як основний документ для проведення подальшої політики уряду Книга прийнята не була [9].

Починаючи з 1930 р., у Європі активізувалась діяльність нацистів. Рятуючись від масового знищення, євреї рушили до Палестини. Однак, навіть усвідомлюючи небезпеку, яка нависла над єврейським народом, Британія відмовилася зняти обмеження на імміграцію. Тому відтоді єврейське переселення мало переважно нелегальний характер. Переселенці активно скуповували арабські землі, одночасно впроваджуючи новітні на той час технології в усі сфери діяльності. Низка джерел також зазначає, що єврейська імміграція та пов'язані з нею економічні зміни були не злом, а благом для місцевих арабів. Згадуються, зокрема, неодноразові спроби Єврейського агентства створити сільськогосподарський банк, який би сприяв зміцненню економічної незалежності фелаків від великих землевласників. Єврейські лідери розраховували, що, позбувшись залежності від місцевих землевласників, кредиторів і політиків, арабські хлібороби зможуть оцінити переваги розвитку єврейського сектору [2, с. 256].

Однак упровадження сучасних методів господарювання й, зокрема, інтенсивного зрошення, розведення цитрусових культур, птиці та великої рогатої худоби фелахи зустрічали з побоюванням, оскільки це потребувало відмовитися від звичного способу життя. Дані вказують на те, що арабський сектор підмандатної Палестини інтенсивно розвивався: середні темпи зростання становили 4,5 % у рік (що нижче від темпів зростання в єврейському секторі, але вище за загальносвітові темпи й темпи в сусідніх арабських країнах) і пік цього зростання припав саме на початок 1930-х рр. [4]. Такі нововведення мали переважно позитивний результат для арабів, однак останні вбачали в цьому лише єврейську експансію та її підтримку Лігою Націй.

16 жовтня 1935 р. в порту Яффо у вантажі бочок із цементом виявлено велику контрабандну партію зброї – 800 гвинтівок і 400 тис. патронів. Вантаж цементу призначався єврейському бізнесмену. Серед арабського населення

поширилися чутки про те, що це зброя для війни з арабами. Інцидент викликав обурення серед арабського населення.

На початку листопада 1935 р. угруповання Ізз ад-Діна аль-Кассама вирішило відновити свою діяльність, можливо, під впливом «інциденту з цементом». 6 листопада 1935 р. її членами вбито поліцейського-єврея в районі Гільбоа. Це вбивство викликало великомасштабну операцію з розшуку вбивць – і 21 листопада аль-Кассам був оточений частинами британської армії та вбитий разом із трьома членами групи. Похорон аль-Кассама в селі Балад аш-Шейх поблизу Хайфи перетворився на широкомасштабну демонстрацію.

25 квітня 1936 р. провідні арабські політичні партії сформували так званий Верховний арабський комітет (ВАК), який закликав до припинення єврейської імміграції, заборони продажу землі євреям, скликання законодавчих зборів й оголосив усезагальний страйк терміном на місяць [6].

Намагаючись урегулювати ситуацію, Британія вжила низку заходів, зокрема ввела в Палестині військовий стан і пообіцяла обмежити єврейську імміграцію до 4500 осіб на наступні півроку, а пізніше вислала за межі Палестини арабських лідерів, котрі підбурювали населення до непокори. Утім, у сільських місцевостях піднялися повстання, спрямовані переважно на британські цілі. Після того, як до палестинських повстанців приєдналися іноземні арабські добровольці, британський уряд перейшов до активних військових дій, чим змусив ВАК послабити агресію та надати час й умови для роботи королівської комісії, яка повинна розібрати вимоги палестинських арабів.

Британська королівська комісія на чолі з лордом Вільямом Пілем прибула до Палестини 11 листопада 1936 р. Комісія зробила висновок, що Британський мандат неідеальний, усі спроби розв'язати Палестинську проблему лише заводять питання в глухий кут. Для вирішення запропоновано варіант поділу Палестини на арабську та єврейську держави. Єврейська включала б у себе Галілею, долину Ізреел, Бейт-Шеан, прибережну долину від гори Кармель до поселення Беер-Тув'є. Арабська держава повинна була стати частиною Трансїорданії, у яку б увійшла західна сторона річки Йордан, південна прибережна рівнина, сектор Газа й значна частина пустелі Негев. Під урядовим мандатом залишався вузький коридор, що починався в Яффі, уключав у себе Єрусалим, Лод і найближчий аеропорт. Крім того, такі змішані міста, як Цфат, Тверія, Хайфа й інші, повинні залишитися під британським контролем [5]. Пропозицію повністю відхилено арабами, а євреї, відхиливши саме варіант Піля, продовжили перемовини щодо утворення єврейської держави в Палестині.

У 1939 р. у ході Лондонської конференції відбулася чергова спроба сумісного пошуку арабсько-єврейського компромісу в Палестинській проблемі. Спроба виявилася невдалою, тому, прагнучи знайти рішення конфлікту до закінчення терміну дії мандату, уряд Британії видав Білу книгу. Документ складався з трьох розділів, кожен із яких стосувався окремого питання управління Палестиною [7].

Розділ I. Конституція. Ідеться про те, що «метою уряду Його Величності є створення протягом 10 років незалежної держави Палестини в таких договірних

відносинах зі Сполученим Королівством, які будуть задовольняти комерційні та стратегічні потреби обох країн у майбутньому. Незалежною державою має бути держава, в якій араби і євреї ділять уряд таким чином, щоб забезпечити захист основних інтересів кожної громади» [7].

Розділ II. Імміграція. Єврейська імміграція в Палестину під британським мандатом повинна обмежитися 75 000 протягом наступних п'яти років, після чого вона залежатиме від арабської згоди: «Єврейська імміграція протягом наступних п'яти років йтиме по курсу, у результаті якого, якщо дасть змогу економічна ємність країни, частка єврейського населення становитиме до однієї третини від усього населення країни. Ураховуючи очікуваний природний приріст арабського і єврейського народу й кількість нелегальних єврейських іммігрантів, очевидно, що це допоможе прийняти з початку квітня цього року близько 75 000 репатріантів протягом наступних чотирьох років. Крім того, у ролі внеску в розв'язання єврейської проблеми біженців 25 000 біженців будуть прийняті, щойно Верховний комісар упевниться, що для них гарантоване повне забезпечення на достатньому рівні, особливу увагу приділятимуть дітям-біженцям й утриманцям. Наявний механізм для визначення економічної ємності буде збережено – і Верховний комісар нестиме основну відповідальність за визначення меж економічного потенціалу. Перед кожним періодичним рішенням проводитимуться консультації з представниками євреїв й арабських країн. Після п'ятирічного періоду жодна подальша єврейська імміграція не буде дозволена, якщо араби Палестини не погодяться на неї».

Розділ III. Земля. До прийняття документа 1939 р. не існувало обмежень на передачу землі від арабів євреям, у той час як у Білій книзі зазначено: «У доповідях декількох експертних комісій вказувалося, що через природний приріст арабського населення і активного продажу арабських земель євреям на даний момент у деяких районах немає місця для подальших переміщень арабських земель, в той час як у деяких інших областях такі передачі землі повинні бути обмежені, якщо арабські культиватори будуть підтримувати свій існуючий рівень життя. За цих обставин Верховному комісару будуть надані загальні повноваження по забороні та регулюванні передачі землі».

Книгу прийнято, незважаючи на супротив як арабів, так і євреїв.

Пізніше, із початком Другої світової війни, увага до Палестинського питання дещо ослабла, однак контроль за єврейською імміграцією залишився незмінним. Пізніше, під тиском США, британські обмеження на в'їзд трохи зменшились, а в 1947 р. рішенням ООН прийнято поділ Палестини на дві незалежні держави та припинення дії англійського мандата [10]. Після проголошення 14 травня 1948 р. держави Ізраїль, палестинські араби підняли повстання, яке перетворилося на арабсько-ізраїльський конфлікт. Ще на початку конфлікту Ізраїль захопив 77 % території Палестини, у подальшому лише зміцнивши свої позиції.

У 1964 р. для боротьби із сіоністами засновано Організацію визволення Палестини (ОВП), однак подальші військові дії також не дали арабам бажаного

результату, а проблеми в арабському світі стали поштовхом до початку мирного процесу розв'язання проблеми.

Так, видано Резолюцію Ради Безпеки ООН № 242, відхилену арабською стороною; підписано Кемп-Девідські угоди, що врегульовували єгипетсько-ізраїльські відносини. У листопаді 1988 р. на фоні загострення внутрішніх арабських проблем ОВП визнала резолюцію ООН № 181, яка рекомендувала розділити Палестину між євреями й арабами, та резолюцію Ради Безпеки № 242.

У жовтні 1991 р. в Мадриді ОВП й арабські держави розпочали прямі мирні переговори з Ізраїлем. Вони не дали практичних результатів, однак саме в Мадриді арабські країни слідом за Єгиптом погодилися вести прямі переговори з Ізраїлем, тим самим визнавши в єврейській державі рівного партнера [4].

Із грудня 1992 р. в Осло проходили мирні переговори, які отримали назву угод в Осло. Їх офіційно підписано у Вашингтоні 13 вересня 1993 р. Виконання умов угод могло б значно пришвидшити розв'язання проблеми, але палестинці не припиняли боротьби за незалежність, яка вилилася в повстання 1987–1994 рр.

До середини 1990-х рр. досягнуто певні успіхи й на йорданському напрямі мадридського процесу. 25 липня 1994 р. у Вашингтоні підписано йордано-ізраїльську Декларацію про припинення стану війни, а 26 жовтня 1994 р. в районі Акаби – мирний договір між Ізраїлем і Йорданією [6].

У середині 1996 р. ситуація знов загострилась, однак напруження спало після підписання 23 жовтня 1998 р. Меморандуму про взаєморозуміння між Ізраїлем і Палестинською адміністрацією. Утім, незважаючи на значний прогрес у вирішенні конфлікту, питання створення незалежної Палестинської держави (поруч з Ізраїлем), а отже, й остаточне розв'язання Палестинської проблеми, не було вирішено.

Із початком нового XXI ст. розпочався новий етап палестинсько-ізраїльського конфлікту, що включає численні спроби мирного врегулювання конфлікту. Першою серед них став саміт у Кемп-Девіді у 2000 р., який, на жаль, не дав результатів. Незабаром після саміту почалася кривава п'ятирічна інтифада Аль-Акса (27 вересня 2000 – початок 2005 р.). 16 жовтня 2000 р. в Шарм-ель-Шейху пройшов саміт із питань Близького Сходу.

Під час інтифади Ізраїль здійснив операцію «Захисна стіна», результати якої були надзвичайно успішними для Ізраїлю, але водночас викликали негативну реакцію у світовій спільноті. «Стіна», котра відокремила Ізраїль від річки Йордан на Західному березі, оголосила план одностороннього розмежування. У 2003 р. розроблено Дорожню карту спільно зі Сполученими Штатами, Росією, Європейським Союзом й Організацією Об'єднаних Націй, що привело до припинення конфлікту аж до 2005 р.

У 2006 р., після приходу до влади в ПНА радикальної партії Хамас, почався обстріл ізраїльського сектору Газа. Для того щоб зупинити бомбардування, Ізраїль здійснив низку операцій, включаючи операцію «Lithium Lead» (27 грудня 2008 р. – 18 січня 2009 р.), операцію «Гаряча зима» (29 лютого – 3 березня 2008 р.), операцію «Хмарна колона» (14–21 листопада 2012 р.). Наприкінці

2012 р. Палестині надано статус держави-спостерігача в ООН, яку Ізраїль сприймав як порушення наявних угод.

7 липня 2014 р. Ізраїль вирішив розпочати антитерористичну операцію «Непереможний рок», що тривала до 26 серпня 2014 р. Вересень 2015 р. став початком роботи KnefeIntifada, а через три роки, 30 березня 2018 р., почався Палестинський великий марш повернення. Але станом уже на 2 червня 2018 р. 119 людей із сектору Газа були вбиті з початку «Маршу повернення». Після цього Рада Безпеки ООН та міжнародна спільнота засудили Ізраїль і закликали його виконувати свої зобов'язання відповідно до міжнародного права й утримуватися від застосування насильства проти цивільного населення.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, починаючи з 2014 р., стався новий етап ескалації конфлікту, у результаті якого проведено контртерористичну операцію Ізраїлю «Непорочна скеля (Immaculate Rock)». Операція проходила за три етапи, кожен із яких проводився під пильним наглядом міжнародної спільноти. Під час операції зроблено декілька спроб припинення вогню, найдовша з яких тривала з 11 по 20 серпня. Проте, незважаючи на резонанс операції, Хамас щоразу порушував установлене перемир'я. Операцію припинено лише після підписання мирного договору, ініційованого Єгиптом. Однак він не припинив конфлікту. Новою фазою стала «Ніж інтифада», яка з окремих проявів невдоволення швидко перетворилася на масові агресивні акти терористичного характеру палестинських арабів проти євреїв. Після завершення інтифади розпочався «Марш Повернення», який продовжується й донині.

Отже, Палестинська проблема є однією з найгостріших на політичній арені. Вона має глибоке історичне коріння. Саме цей фактор, а також діаметрально різні релігійні та політичні бачення світу супротивників роблять пошук вирішення конфлікту надзвичайно важким. Незважаючи на багаторічні спроби пошуку компромісу, залучення третіх країн і найвпливовіших міжнародних організацій та політичних акторів, Палестинська проблема все ще залишається нерозв'язаною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белая книга. URL: <http://eleven.co.il/zionism/from-balfour-declaration-to-state/10476/>.
2. Бард М. Период британского мандата. Мифы и факты. Путеводитель по арабо-израильскому конфликту/пер. А. Курицкого. Москва: Еврейское слово, 2007. 478 с.
3. Vynyknennia palestynskoi problemy. URL: <http://bookster.com.ua/vynyknennya-palestynskoyi-problemy/>.
4. Государство Израиль. Израиль и арабский мир. URL: <http://eleven.co.il/state-of-israel/arab-israeli-conflict/11739/>.
5. Очерки недавней истории сионистского вопроса. URL: <http://www.alekstarn.com/ocherk.html>.

6. Палестинская проблема в международных отношениях. URL: <https://textbooks.studio/uchebnik-mejdunarodnie-otnosheniya/palestinskaya-problema-mejdunarodnyih.html>.
7. British White Paper of 1939. URL: http://avalon.law.yale.edu/20th_century/brwh_1939.asp.
8. Great Britain, 1930: Report of the Commission on the disturbances of August 1929. *Command paper*. 3530 (Shaw Commission report). P. 365.
9. Pre-State Israel: The Passfield White Paper (1930). URL: <http://www.jewishvirtuallibrary.org/the-passfield-white-paper>.
10. S/RES/240 (1967). URL: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/241/16/IMG/NR024116.pdf?OpenElement>.

PALESTIN PROBLEM AS ONE OF THE IMPRESSIVE AND THE LARGEST INTERNATIONAL CONFLICTS

In today's international relations, one of the most acute and enduring conflicts is the Palestinian problem, the origins of which lie deeply in history. Thus, following the intensification of the Zionist movement in the early twentieth century, the active immigration of Jews began, which aroused dissatisfaction within the Arabs. The Balfour Declaration, which in fact proclaimed Britain's support for the creation of a Jewish national cell in Palestine, further aggravated Muslims and pushed them into hostilities. The result of this policy was the bloody riots of the 1920s, the events of the 1930s.

After the proclamation of Israel's independence (May 14, 1948), the confrontation has gained new, more politicized signs. Despite the numerous peace agreements concluded with the participation of influential international actors, by the end of the twentieth century the Palestinian question remained unresolved. Thus, at the beginning of the XXI century, the Palestinian-Israeli opposition, having a deep historical background, remains effective.

Despite the limited territorial constraints, the Palestinian question attracts the attention of the entire world community, in particular, to its deep ethnic and religious roots. Taking into account the acuteness of ethnic and religious confrontations in the modern world, their consequences not only for the warring parties, but for other international actors, the study of the question of the formation and development of the Palestinian problem is extremely relevant.

The article describes the processes and events that led to the formation of the Palestinian problem, the objectives of the conflict, the main events. A comprehensive analysis of the process of formation and development of the Palestinian problem in the middle – second half of the XX century is underway. The essence of international relations and international conflicts in the interpretation of modern science is determined.

Key words: Palestine problem; conflict; Israel; Palestine; Jews; Arabs; Muslims.

REFERENCES

1. *Belaja kniga*. URL: <http://eleven.co.il/zionism/from-balfour-declaration-to-state/10476/>.
2. Bard, M. (2007). Period britanskogo mandata. *Mify i fakty. Putevoditel' po arabo-izrail'skomu konfliktu*/A. Kurickogo (per.). Moskva: Evrejskoe slovo, 2007. 478 p.
3. Viniknennja palestins'koï problemi. URL: <http://bookster.com.ua/vynyknennya-palestynskoyi-problemy/>.
4. Gosudarstvo Izrail'. Izrail' i arabskij mir. URL: <http://eleven.co.il/state-of-israel/arab-israeli-conflict/11739/>.
5. Oчерki nedavnej istorii sionistskogo voprosa. URL: <http://www.alekstarn.com/ocherk.html>.
6. Palestinskaja problema v mezhdunarodnyh otnoshenijah. URL: <https://textbooks.studio/uchebnik-mejdunarodnie-otnosheniya/palestinskaya-problema-mejdunarodnyih.html>.
7. British White Paper of 1939. URL: http://avalon.law.yale.edu/20th_century/brwh_1939.asp.

8. Great Britain, 1930: Report of the Commission on the disturbances of August 1929. *Command paper 3530 (Shaw Commission report)*, R. 365.
9. Pre-State Israel: the Passfield White Paper (1930). URL: <http://www.jewishvirtual-library.org/the-passfield-white-paper>.
10. S/RES/240 (1967). URL: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/241/16/IMG/NR024116.pdf?OpenElement>.

Матеріал надійшов до редакції 11.10.2018 р.

УДК 327

Василь Гулай,

доктор політичних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародної інформації,
Національний університет «Львівська політехніка»,
79000, Україна, Львів, пл. Св. Юра, 3, каб. 126
e-mail: gulayvasyl@gmail.com
ORCID ID 0000-0002-7609-7967

Віра Максимець,

кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародної інформації,
Національний університет «Львівська політехніка»,
79000, Україна, Львів, пл. Св. Юра, 3, каб. 126
e-mail: maksymetsvira@ukr.net
ORCID ID 0000-0002-9003-7055

«ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ» ЯК НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА ТА НАПРЯМ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ СТУДІЙ¹

На основі досвіду трансформації освітньої діяльності кафедри міжнародної інформації Національного університету «Львівська політехніка» автори обґрунтовують запровадження нового предмету «Інформаційна політика Європейського Союзу». Паралельно із вирішенням актуальних освітніх завдань реалізація стратегічного курсу на поглиблення співробітництва України з державами-членами Європейського Союзу та інституціями ЄС, інформаційна політика останнього потребує окремого наукового аналізу на засадах міждисциплінарного підходу. Цілком очевидною стала висловлена думка щодо інтенсифікації інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації цивілізаційного зовнішньополітичного вектору України – набуття в оптимальному часовому періоді повноправного членства в Європейському Союзі зокрема. Розвиваючи проблематику європейських студій, зокрема, висвітлення інформаційної політики Європейського Союзу та окремих держав-членів за останні роки кафедра міжнародної інформації Львівської політехніки провела дві міжнародні науково-практичні конференції із публікацією

© Гулай В., Максимець В., 2019